

Irabazleen ahuntza

Iñaki Odriozola
IRAKASLEA
@Inaki_Odriozola

Gezurra badirudi ere, Kataluniari buruz ez hitz egitea erabaki dut. Danilo Zolo pentsalariak *Irabazleen justizia* liburuan dioenez, nazioarteko krimenak galdutako gerrak besterik ez dira. Hau gurera ekarriaz, herri txikiak gerra galduetan murgildurik ibiltzen gara, eta, horregatik, beti gaude justiziarik ez dagoen eremuan, kriminalizazio eremuan, ahaztuen, gaiztoen edo terroristen eremuan. Irabazleek egiten dute Legea, hizki larriz idazten dena, eta bortizkeriaren monopolioaz betearazten digute. Eurak ez daukate lege hori bete beharrik, eta betetzen ez badute ere, askotan gertatzen dena, abokatu eta epaileak jartzen dituzte, lagunak, ia inoiz zigortuak ez izateko.

Irabazleek gerrak irabazten dituzte, eta hildako guztien ganean Bakearen Nobel saria eskaintzen diete. Galdu dutenak, ordea, lurraldea, etxea, eta bihotza triskatuta dakusaten artean, justiziaren atzamarrak euren gain sumatzen dituzte, ezintasunean erabat paralizatuak.

1936an estatu-kolpea eta ondorengo hiru urteko gerra eragin zutenak irabazle atera ziren. Aurkako ideiak zituztenak akabatu zituzten milaka, ez frontean, herrietan baizik, eta oraindik asko bide bazterrean edo mendietan lurperatuta dauzkagu.

Irabazle ziren aldetik, ez ziren inoiz juzgatuak izan; alderantziz, ohorez tratatuak izan ziren. Jendartea eraso zuten, atxilotu, kartzelatu, fusilatu, desagerrarazi. Euren ideiak inposatu zituzten egitura totalitarioa eraikiz, gizarte hertsia, izuti eta

indibidualista isila eratuaz, non denak denen beldur ziren, auzokoekiko mesfidantzan bizi, hormak ere belarriak baitzituzten, eta hitz egitea arriskutsua izan zitekeela pentsatuaz.

Irabazle hauek, estatuaren babesean negozioak egin zituzten, ondasun handien jabe egin ziren, eta besteentzat infornua zena eurentzat paradisu izan zen, gizakien gehiengoaren sufrimenduak areagotuz, gutxi batzuei, zoriona lortzeko balio izan ziena.

Diktadorea hil zenean, dena ondo lotuta utzi zuen, boteredunek kapitala pilotzeko aldaketa politikoak behar zirela adierazi zutenean. Sistema politiko berria, Legea, hizki larriz, berriro zuten, armadaren begiradapean, eta jendartearen gainetik amnesia orokorra dekretatuaz.

Estatu berritua egitura zaharraren barnetik jarraitu zen, ustez dena aldatuaz ezer aldatu gabe. Irabazleek berriro irabazi zuten, eta irabazle jarraitu dute gaur arte. Galtzaileek berriro galdu zuten, eta euskaldun galtzaile batzuek, temati, apurketa demokratikoa aldarrikatu, eta borrokan jarraitu zuten arren, ez dute lortu, esan dezakegu jada, frankismoaren ondorengo egitura politiko ustela zulatzea.

Agian, irabazleek, berriz ere, herri txiki bat zapalduko dute, Diagonaletik ahuntza paseatuaz. Halere, galtzaile tankerako abizena duen parlamentariak esan duenari helduko natzaio, etorkizuna ezin baitut asmatu: urriaren 1ean frankismoa hilko da behingoz, Kataluniako hautestontzi batean. Kaka zaharra, ez nuen Kataluniari buruz hitz egin nahi! ■

Andre histerikoak

Leire Narbaiza
Arizmendi
IRAKASLEA
@txargain

Liliana Felipek “histerikoak tumatxak gara, galduak, vouyeurrak, seduzitzaile konpultsi-boak, diva finak Freud eta Lacanen dibanera jaurtiak...” kantatzen du *Las histéricas*-en.

Abesti hori gogoratu nuen twitterren lagun batzuen elkarrizketa irakurrita. Plastikoa beltzen atzeko neska gazteez ziharduten Hondarribiko alardearen ondoren.

Jaime Altunak zioen neskek plastiko beltzen ostean zeuden bitartean, mutil eta gizonak alarde baztertzailan zebiltzala desfilatzen, lasai eta eroso, inongo kontaktu barik gatazkaren alde bortitzenarekin, txaloak jaso eta parranda egiten. Jaizkibelego

kideekin elkartzen diren tokietan ez dagoelako gatazkarik. Jaizkibel konpainiako ezagunak agurtzen dituzte, elkarrekin hitz egiten dute, “ondo pasa” esaten diete... Mutil eta gizon. Hortxe gakoa.

Begiak zabaldu zizkidan. Neskatilak dira aurpegi ematen dutenak, plastiko beltzean ostenduta. Bitartean, gizonezkoek disfrutatu eta luzitu. Gizonak “normal” eta natural; andrazkoak, oster, histerikoak. Histerikoek eskopetarekin irten nahi dutelako. Histerikoek, plastiko beltzekin matxismoa defendatzen baitute.

Beti histerismoak jota, jakinekua baita histeriko berba femeninoan deklinatzen dela. ■